

NOZARES PLĀNOŠANAS DOKUMENTU ANALĪZE

Par izglītības nozarē notiekošo kopumā valstī ir atbildīga Izglītības un zinātnes ministrija (IZM), kas ir vadošā valsts pārvaldes iestāde Latvijas Republikā izglītības un zinātnes nozarē, kā arī sporta, jaunatnes un valsts valodas politikas jomā. Šajā sadaļā PPP kontekstā analizēti galvenie izglītības nozares plānošanas dokumenti.

- *Izglītības un zinātnes ministrijas stratēģija 2007. – 2009.gadam*

Ministrijas stratēģijā ir minēts darbības virziens „Izglītības, zinātnes, sporta un valsts valodas politikas īstenošanas vispārējā vadība un caurviju pasākumi”, kur kā apakšmērķi ir minēti:

- nepārtrauktu valsts investīciju piesaistes izglītības iestāžu sakārtošanā un modernizēšanā nodrošināšana;
- izmaksu efektīvu, drošu un uzticamas IKT infrastruktūras veidošana visu pakāpju un veidu izglītības iestādēs un izglītības pārvaldes iestādēs.

Minēto apakšmērķu īstenošanai varētu piemērot arī publiskās un privātās partnerības modeli.

Ministrijas darbības virzienā „Sporta politika, kvalitāte un pārvalde” tiek minēta jaunā politikas iniciatīva, kuras rezultātā paredzēts palielināt sporta būvju skaitu valstī kopumā un uzlabot skolu sporta bāzu tehnisko nodrošinājumu.

Politikas dokumentā nav pievērsta pienācīga uzmanība privātā kapitāla piesaistei.

- *Izglītības un zinātnes investīciju programma 2005. - 2009.gadam*

Dokumentā ir definēti investīciju projektu pieteikumu izvērtēšanas kritēriji, kā arī detalizēti uzskaitīti nepieciešamie projekti (246 projekti) ar nepieciešamo finansējumu. Minētais dokuments parāda, kādas ir izglītības nozares vajadzības un kādi ir identificētie projekti un nepieciešamais finansējums. Dokumentā netiek atsevišķi aplūkots, vai pastāv iespējas izmantot PPP un kādā veidā, lai finansētu visu vajadzību apmierināšanu. Eksperti pieļauj, ka, ņemot vērā dokumenta sastādīšanas laiku (2005.gads), tā sastādītājiem nebija pieejama informācija par PPP izmantošanas praksi citās valstīs, tādēļ arī šāda iespēja netika apsvērta. Ņemot vērā iepriekšminēto dokumentu, ir iespējams skaidri identificēt tos infrastruktūras projektus, kurus var realizēt izmantojot PPP. Lielākā daļa no šiem iespējamajiem projektiem atbilst ārvalstu praksei par PPP izmantošanu izglītības nozarē (piemēram, jaunu pirmsskolas mācību iestāžu izveide, jaunu vidējās izglītības iestāžu izbūve).

Ņemot vērā vērtēšanas kritērijus visiem valsts investīciju programmas projektu pieteikumiem, iespējams, ka šie kritēriji būtu jāpapildina ar noteikumu, ka valsts investīcijas attiecīga veida (būtu jāizsver investīciju lielums vai projektu „paketēšanas” iespējas utt.) projektiem ir pieejamas tikai gadījumos, kad ir veikts projekta finansēšanas iespēju salīdzinājums (PPP un tradicionālais publiskais iepirkums) un ir pamatojums, ka PPP modelis nav izdevīgs risinājums, jo jau esošās prasības pieprasa izglītības iestādei būt prioritārai, ar ekonomisko atdevi.

- *Sporta politikas pamatnostādnes 2004. – 2009.gadam*

Pamatnostādnēs kā rīcības virzieni, kuru, pēc ekspertu domām, risināšanai būtu piemērojams PPP modelis ir minēti:

- izstrādāt sporta bāzu celtniecības perspektīvo plānu un valstij finansiāli atbalstīt tikai šajā plānā iekļautos projektus;
- nodrošināt atbalstu valsts un pašvaldību izglītības iestāžu materiālajai bāzei (sporta zāles, kompleksie laukumi, sporta inventārs).

Sporta nozares pamatnostādņēs definēto mērķu un rīcības virzienu īstenošanai paredzēts izmantot institūcijām piešķirtos kārtējā gada valsts un pašvaldību budžeta līdzekļus, taču perspektīva būtu arī privātā kapitāla piesaiste, kas palīdzētu ekonomēt budžeta līdzekļus un palielinātu iespēju ātrāk īstenot sporta bāzu celtniecības projektus.

- ***Nacionālā sporta attīstības programma 2006. – 2012.gadam***

Sporta būvju attīstības sadaļā ir minēts uzdevums izveidot un attīstīt valsts un pašvaldību sporta bāzu celtniecības un apsaimniekošanas modeli, iesaistot arī privātos investorus PPP ietvaros. Taču nav minēts privātais finansējums finansējumu sadaļā.

Kā var secināt no plānošanas dokumentu analīzes, nav konsekvences starp plānošanas dokumentiem, ja Nacionālajā sporta attīstības programmā 2006. – 2012.gadam ir minētas sporta bāzes kā PPP, tad Sporta politikas pamatnostādņēs 2004. – 2009.gadam privātā kapitāla piesaistes iespēja nav atrunāta.